

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
W GDAŃSKU

RP.0441/140/59/1/2022

Gdańsk, dnia 10 listopada 2022 r.

Pan
Roman Kužel
Burmistrz Władysławowa
ul. Gen. J. Hallera 19
84 – 120 Władysławo

Szanowny Panie Burmistrzu,

w odpowiedzi na Pana wniosek z dnia 24 października 2022 r., który wpłynął do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku w dniu 27 października 2022 r., dotyczący problematyki związanej z poborem opłaty miejscowej w drodze inkasa w kontekście przedstawionego w niniejszym piśmie stanu faktycznego, uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

W wyżej wymienionym wniosku sformułowano pytanie o następującej treści: *„Komu należy się prowizja w wysokości 10% kwot zainkasowanych z tytułu opłaty miejscowej – inkasentowi, który pobierze opłatę miejscową od osób fizycznych przebywających dłużej niż dobę w celach wypoczynkowych, szkoleniowych lub turystycznych na terenie nieruchomości, w której prowadził wynajem pokoi i wpłaci ją inkasentowi – sołtysowi, czy może inkasentowi – sołtysowi, który pobraną kwotę od osób prowadzących działalność wynajem pokoi wpłaci na rachunek bankowy Gminy Władysławo”*.

Chcąc udzielić odpowiedzi na powyższe pytanie, w ocenie Regionalnej Izby Obrachunkowej, we wstępie zasadnym pozostaje odwołanie się do przepisu art. 9 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. *Ordynacja podatkowa* (tekst jednolity: Dz.U. z 2021 r. poz. 1540 z późn. zm.). Zgodnie z jego treścią *inkasentem jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej, obowiązana do **pobrania od podatnika podatku i wpłacenia go we właściwym terminie organowi podatkowemu***.

W tym miejscu zaznaczyć również należy, że obowiązek inkasenta do pobrania podatku i wpłacenia go we właściwym terminie do organu podatkowego wynika, nie z samego przepisu art. 9 ustawy – *Ordynacja podatkowa*, lecz z przepisów dotyczących poszczególnych rodzajów podatków, które przewidują możliwość pobierania danego podatku w drodze inkasa i procedury ustanawiania podmiotów inkasentami (vide: wyrok

Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wielkopolskim z 27 kwietnia 2016 r., II SA/Go 229/16, *Legalis*).

W przedmiotowym przypadku będzie to przepis art. 17 ust. 1 w zw. z art. 19 pkt 1 lit. b i c oraz pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. *o podatkach i opłatach lokalnych* (tekst jednolity. Dz.U. z 2022 r. poz. 1452 z późn. zm.).

Zgodnie z pierwszym z wyżej powołanych przepisów *rada gminy może wprowadzić opłatę miejscową. Opłatę miejscową pobiera się od osób fizycznych przebywających dłużej niż dobę w celach turystycznych, wypoczynkowych lub szkoleniowych:*

- 1) *w miejscowościach posiadających korzystne właściwości klimatyczne, walory krajobrazowe oraz warunki umożliwiające pobyt osób w tych celach,*
- 2) *w miejscowościach znajdujących się na obszarach, którym nadano status obszaru ochrony uzdrowiskowej na zasadach określonych w ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1301) - za każdą rozpoczętą dobę pobytu.*

Natomiast z zgodnie z delegacją ustawową wynikającą z art. 19 pkt 2 w zw. z art. 19 pkt 1 lit. b i c ustawy *o podatkach i opłatach lokalnych* rada gminy może zarządzić pobór opłaty miejscowej w drodze inkasa, określić inkasentów i wysokość wynagrodzenia za inkaso, a także może wprowadzić obowiązek prowadzenia przez inkasentów ewidencji osób, o których mowa w art. 17 ust. 1, zobowiązanych do uiszczania opłaty miejscowej oraz określić szczegółowy zakres danych zawartych w tej ewidencji, uwzględniając konieczność zapewnienia prawidłowego poboru opłaty miejscowej.

Korelacja wyżej powołanych przepisów prowadzi zatem do wniosku, że w przypadku opłaty miejscowej źródłem obowiązku pobrania oraz wpłacenia podatku do organu podatkowego, a także otrzymania wynagrodzenia za pobraną opłatę jest uchwała organu stanowiącego gminy podjęta, m. in., na podstawie art. 19 pkt 2 ustawy *o podatkach i opłatach lokalnych*.

Jak wynika z kolei z treści § 1 ust. 1 i 3 przywołanej w niniejszym wniosku uchwały Nr XL/682/2021 Rady Miejskiej Władysławowa z dnia 27 października 2021 r. w sprawie *wprowadzenia opłaty miejscowej oraz określenia wysokości stawek opłaty miejscowej na terenie administracyjnym Gminy Władysławowo na 2022*, osoby fizyczne przebywające dłużej niż dobę w celach wypoczynkowych, szkoleniowych lub turystycznych na terenie administracyjnym Gminy Władysławowo mają obowiązek uiszczenia opłaty miejscowej do rąk upoważnionego inkasenta. *Pobieranie opłaty miejscowej w drodze inkasa dokonują inkasenci zgodnie z załącznikiem Nr 1 (§ 2 ust. 1 ww. uchwały).* Natomiast w myśl § 2 ust. 3 analizowanej uchwały *osoby pobierające opłatę miejscową zobowiązuje się do wpłacenia zebranej opłaty na rachunek Gminy Władysławowo w terminie do 15 każdego miesiąca za poprzedni miesiąc. Inkasenci otrzymują wynagrodzenie prowizyjne w wysokości 10 % kwot zainkasowanych z tytułu opłaty miejscowej (§ 3 ww. uchwały).*

Z treści zacytowanych powyżej postanowień uchwały Rady Miejskiej Władysławowa wprost zatem wynika, że osoby obowiązane do uiszczenia opłaty miejscowej mają obowiązek uiścić ją do rąk (wymienionego z imienia i nazwiska w załączniku do ww. uchwały) inkasenta, który to inkasent ma obowiązek wpłacić pobraną opłatę bezpośrednio na rachunek

Gminy Władysławowo. Powyższe zapisy uchwały korespondują z treścią zacytowanego powyżej art. 9 ustawy – *Ordynacja podatkowa*, który nakłada na inkasentów obowiązek pobrania podatku (opłaty) **wyłącznie od podatnika i wpłacenia go we właściwym terminie organowi podatkowemu** oraz z treścią art. 17 ust. 1 ustawy *o podatkach i opłatach lokalnych*, który stanowi, że obowiązek uiszczenia opłaty miejscowej pobiera się od **osób fizycznych przebywających dłużej niż dobę w celach turystycznych, wypoczynkowych lub szkoleniowych**.

Skoro zatem na gruncie ww. przepisów inkasent ma obowiązek pobrać opłatę od (będących podatnikami) osób przebywających w określonych w ustawie miejscowościach we wskazanych w niej celach oraz wpłacić ją bezpośrednio na rachunek bankowych Gminy, to przyjąć należy, że inkasentowi – jak słusznie wskazano w ww. wniosku – należne jest wynagrodzenie prowizyjne wyłącznie od wpłat opłaty miejscowej bezpośrednio pobranej przez niego od osób fizycznych przebywających dłużej niż dobę w celach wypoczynkowych, szkoleniowych lub turystycznych na terenie administracyjnym Gminy Władysławowo, a nie od tych opłat, które zostały mu przekazane przez innego inkasenta.

Niezależnie od powyższego, uzupełniając tutaj. Izba wskazuje, że przedstawione w niniejszym piśmie stanowisko, zgodnie z którym rada gminy w uchwale podjętej w oparciu o przepis art. 19 pkt 2 ustawy *o podatkach i opłatach lokalnych*, ma obowiązek wyznaczenia inkasentów z imienia i nazwiska, pozostaje w sprzeczności z aktualnym orzecznictwem sądowym. Dla przykładu można wskazać wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 12 maja 2021 r., sygn. akt III FSK 3061/21, w którym zwrócono uwagę, że ustawodawca, zarówno co do wskazania inkasentów, jak ich identyfikacji, nie wprowadził żadnych dodatkowych warunków, czy też doprecyzowań. Oznacza to zatem, że pozostaje to w gestii konkretnej rady gminy, która, biorąc pod uwagę uwarunkowania lokalne, dokonuje *de facto* wyboru sposobu wyznaczenia tych inkasentów. W wyżej wskazanym orzeczeniu zwrócono również uwagę na to, że końcowy fragment art. 19 pkt 2 ustawy *o podatkach i opłatach lokalnych* odnosi się *de facto* do obowiązku prowadzenia przez inkasentów ewidencji osób, o których mowa w art. 17 ust. 1 tej ustawy i nie może być rozumiany w taki sposób, że stanowi dodatkowy wymóg dotyczący szczególnego sposobu wskazania osób będących inkasentami, w tym przykładowo ich określenia z imienia i nazwiska. Wymogu imiennego określenia inkasenta, zdaniem ww. Sądu, nie można także wywodzić z art. 9 ustawy – *Ordynacja podatkowa*. Przepis ten wskazuje bowiem, że inkasentem jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej, obowiązana do pobrania od podatnika podatku i wpłacenia go we właściwym terminie organowi podatkowemu, a zatem jest przepisem wyrażającym podmiotowość prawnopodatkową inkasenta. Podobne stanowisko zajął Naczelny Sąd Administracyjny również w wyroku z dnia 12 maja 2021 r., w sprawie prowadzonej pod sygn. akt III FSK 3488/21, gdzie wskazano, że *stanowisko, iż wskazanie inkasenta powinno polegać na wyznaczeniu/określeniu osoby fizycznej z imienia i nazwiska, a w przypadku osoby prawnej (lub w przypadku jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej) na podaniu nazwy, nie znajduje oparcia w obowiązujących przepisach prawa i pozostaje w sprzeczności z postanowieniami art. 19 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych*.

Jednocześnie pragnę podkreślić, że jest to jedynie stanowisko Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku, która nie posiada uprawnień do dokonywania powszechnie obowiązującej wykładni przepisów prawa.

Roman

Fandrejewski

Elektronicznie podpisany
przez Roman
Fandrejewski
Data: 2022.11.10 14:33:48
+01'00'

Z poważaniem

Roman Fandrejewski

Zastępca Prezes

Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Gdańsku

Do wiadomości:

- 1) członkowie Kolegium w/m,
- 2) Wydział Kontroli Gospodarki Finansowej w/m,
- 3) Wydział Informacji, Analiz i Szkoleń w/m.

Publikacja:

Biuletyn Informacji Publicznej Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Gdańsku

ul. Wały Jagiellońskie 36, 80-853 Gdańsk

tel: (58) 301-86-45, fax: (58) 346-25-15

NIP 583-21-22-408 REGON 190134954

✉ gdansk@rio.gov.pl www.bip.gdansk.rio.gov.pl